ΔΙΑΤΑΞΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (έβδομο τμήμα)

της 23ης Μαΐου 2011 *

Στην υπόθεση Τ-226/10,

Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej, με έδρα τη Βαρσοβία (Πολωνία), εκπροσωπούμενος από τις H. Gruszecka και D. Pawłowska, δικηγόρους,

προσφεύγων,

κατά

Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εκπροσωπούμενης από τους G. Braun και K. Mojzesowicz,

καθής,

με αντικείμενο την ακύρωση της αποφάσεως C(2010) 1234 της Επιτροπής, της 3ης Μαρτίου 2010, που εκδόθηκε κατ' εφαρμογήν του άρθρου 7, παράγραφος 4, της οδηγίας 2002/21/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 108, σ. 33), η οποία διατάσσει την πολωνική ρυθμιστική αρχή στον τομέα των υπηρεσιών

* Γλώσσα διαδικασίας: η πολωνική.

ηλεκτρονικών επικοινωνιών και ταχυδρομείων να ανακαλέσει δύο κοινοποιηθέντα σχέδια μέτρων σχετικά με την εθνική αγορά χονδρικής διαμεταγωγής δεδομένων IP (transit IP) (υπόθεση PL/2009/1019) και την αγορά χονδρικής ανταλλαγής δεδομένων IP με το δίκτυο της Telekomunikacja Polska S.A. (TP) (υπόθεση PL/2009/1020),

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έβδομο τμήμα),

συγκείμενο από τους A. Dittrich, πρόεδρο, I. Wiszniewska-Białecka και M. Prek (εισηγητή), δικαστές,

γραμματέας: E. Coulon

εκδίδει την ακόλουθη

Διάταξη

Ιστορικό και διαδικασία

1 Η υπό κρίση προσφυγή ασκήθηκε στις 14 Μαΐου 2010 στο όνομα του προσφεύγοντος, του Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej (προέδρου της υπηρεσίας ηλεκτρονικών επικοινωνιών, η δε υπηρεσία ηλεκτρονικών επικοινωνιών θα καλείται στο εξής: ΥΗΕ) από τις Hanna Gruszecka και Dorota Pawłowska.

2 Με έγγραφο της Γραμματείας της 16ης Νοεμβρίου 2010, ο προσφεύγων κλήθηκε να διευκρινίσει αν οι υπογράφουσες στο όνομά του το δικόγραφο της προσφυγής δικηγόροι, κατά τον χρόνο ασκήσεως της προσφυγής, συνδέονταν μαζί του με σχέση πάγιας αντιμισθίας. Οι διάδικοι κλήθηκαν επίσης να αποφανθούν επί της τυπικής νομιμότητας του δικογράφου σύμφωνα με το άρθρο 19, τρίτο και τέταρτο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το άρθρο 21, πρώτο εδάφιο, του ίδιου οργανισμού, του άρθρου 43, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου, καθώς και τη διάταξη του Δικαστηρίου της 29ης Σεπτεμβρίου 2010, C-74/10 P και C-75/10 P, EREF κατά Επιτροπής (μη δημοσιευθείσα στη Συλλογή), σε περίπτωση που οι δικηγόροι που υπέγραψαν το δικόγραφο της προσφυγής στο όνομα του προσφεύγοντος συνδέονταν με αυτόν με σχέση πάγιας αντιμισθίας κατά τον χρόνο ασκήσεως της προσφυγής.

3 Ο προσφεύγων και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υπέβαλαν τις παρατηρήσεις τους εντός της ταχθείσας προθεσμίας.

4 Κατόπιν μεταβολής της συνθέσεως των τμημάτων, η υπόθεση ανατέθηκε στο έβδομο τμήμα.

Αιτήματα των διαδίκων

5 Ο προσφεύγων ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

— να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση·

— να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

6 Η Επιτροπή ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

— να απορρίψει την προσφυγή ως εν μέρει απαράδεκτη και, εν πάση περιπτώσει, ως παντελώς αβάσιμη·

— να καταδικάσει τον προσφεύγοντα στα δικαστικά έξοδα.

Επί του παραδεκτού

7 Κατά το άρθρο 113 του Κανονισμού Διαδικασίας, το Γενικό Δικαστήριο μπορεί οποτεδήποτε, αυτεπαγγέλτως, αφού ακούσει τους διαδίκους, να αποφανθεί ως προς το απαράδεκτο για λόγους δημοσίας τάξεως. Η απόφαση αυτή λαμβάνεται σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που προβλέπει το άρθρο 114, παράγραφοι 3 και 4, του ιδίου κανονισμού.

8 Κατά το άρθρο 114, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας, η διαδικασία συνεχίζεται προφορικά εκτός αντιθέτου αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου. Εν προκειμένω, το Γενικό Δικαστήριο εκτιμά ότι έχει διαφωτισθεί επαρκώς από τα στοιχεία της δικογραφίας και αποφασίζει ότι παρέλκει η διεξαγωγή της προφορικής διαδικασίας.

Επιχειρήματα των διαδίκων

9 Με την απάντησή του στις γραπτές ερωτήσεις του Γενικού Δικαστηρίου, πρώτον, ο προσφεύγων επιβεβαιώνει ότι, καίτοι η προσφυγή πράγματι ασκήθηκε από νομικούς συμβούλους οι οποίοι συνδέονταν με σχέση πάγιας αντιμισθίας με την ΥΗΕ, δεν εξαρτώνται παρά ταύτα από τον προσφεύγοντα. Προς στήριξη του επιχειρήματος αυτού, υποστηρίζει ότι, κατά την πολωνική νομοθεσία, ο γενικός διευθυντής της ΥΗΕ, και όχι ο πρόεδρος της, είναι αρμόδιος για τη σύναψη, τη διάρκεια και τη διατήρηση της σχέσεως πάγιας αντιμισθίας, δεύτερον, ότι οι νομικοί σύμβουλοι εμπίπτουν στην κατηγορία των ανεξάρτητων θέσεων των υπαγόμενων απευθείας στον γενικό διευθυντή της ΥΗΕ, τρίτον, ότι κατ' εφαρμογή της νομοθεσίας σχετικά με τους νομικούς συμβούλους, νομικός σύμβουλος ο οποίος ασκεί το επάγγελμά του στο πλαίσιο πάγιας αντιμισθίας καταλαμβάνει ανεξάρτητη θέση άμεσα εξαρτώμενη από τον διευθυντή της οργανικής μονάδας. Ο προσφεύγων επισημαίνει, επίσης, ότι η επαγγελματική ανεξαρτησία αποτελεί μία από τις θεμελιώδεις πτυχές του επαγγέλματος του νομικού συμβούλου. Έτσι, νομικός σύμβουλος απασχολούμενος στο πλαίσιο σχέσεως πάγιας αντιμισθίας ουδόλως δεσμεύεται από ιεραρχικές εντολές.

10 Ως εκ τούτου, δεύτερον, ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι δεν πρέπει να δοθεί απάντηση στο δεύτερο ερώτημα του Γενικού Δικαστηρίου. Επικουρικώς, υποστηρίζει ότι τα πραγματικά περιστατικά των υποθέσεων επί των οποίων εκδόθηκε η διάταξη EREF κατά Επιτροπής, ανωτέρω σκέψη 2, και η απόφαση του Δικαστηρίου της 14ης Σεπτεμβρίου 2010, C-550/07 P, Akzo Nobel Chemicals και Akcros Chemicals κατά Επιτροπής κ.λπ. (Συλλογή 2010, σ. I-8301), είναι εκ διαμέτρου αντίθετα προς τα πραγματικά περιστατικά της υπό κρίση υποθέσεως. Παρατηρεί συναφώς ότι το Δικαστήριο στηρίχθηκε στον οικονομικό έλεγχο των δικηγόρων από τις επιχειρήσεις που τους απασχολούσαν, καθώς και στην επιρροή αυτών των δικηγόρων, την απορρέουσα από τις θέσεις που καταλάμβαναν, και στη δραστηριότητα και εμπορική στρατηγική των εντολέων τους. Πάντως, ο ρόλος των νομικών συμβούλων στην υπό κρίση υπόθεση περιορίζεται αποκλειστικώς και μόνο στην παροχή νομικής συνδρομής διά της εκπροσωπήσεως δυνάμει δικαστικού πληρεξουσίου του προσφεύγοντος.

11 Η Επιτροπή εκτιμά ότι η ύπαρξη σχέσεως πάγιας αντιμισθίας μεταξύ του προσφεύγοντος και των δικηγόρων που κατέθεσαν το δικόγραφο της προσφυγής συνεπάγεται ότι η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί ως προδήλως απαράδεκτη.

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

12 Κατά το άρθρο 19, πρώτο, τρίτο και τέταρτο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου, το οποίο έχει εφαρμογή στο Γενικό Δικαστήριο δυνάμει του άρθρου 53 του εν λόγω Οργανισμού:

«Τα κράτη μέλη καθώς και τα θεσμικά όργανα της Ένωσης αντιπροσωπεύονται ενώπιον του Δικαστηρίου από εκπρόσωπο που διορίζεται για κάθε υπόθεση· ο εκπρόσωπος δύναται να επικουρείται από σύμβουλο ή δικηγόρο.

[…]

Οι λοιποί διάδικοι εκπροσωπούνται από δικηγόρο.

Μόνον ο δικηγόρος που έχει δικαίωμα παραστάσεως ενώπιον δικαστηρίου κράτους μέλους ή άλλου κράτους συμβαλλόμενου στη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, δικαιούται να εκπροσωπεί ή να επικουρεί διάδικο ενώπιον του Δικαστηρίου.»

13 Όπως προκύπτει από το άρθρο 1, παράγραφος 2, της οδηγίας 77/249/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 22ας Μαρτίου 1977, περί διευκολύνσεως της πραγματικής ασκήσεως της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών από δικηγόρους (ΕΕ ειδ. έκδ. 06/001, σ. 249), όπως τροποποιήθηκε με το παράρτημα ΙΙ της πράξεως περί των όρων προσχωρήσεως της Τσεχικής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Εσθονίας, της Κυπριακής

Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Λεττονίας, της Δημοκρατίας της Λιθουανίας, της Δημοκρατίας της Ουγγαρίας, της Δημοκρατίας της Μάλτας, της Δημοκρατίας της Πολωνίας, της Δημοκρατίας της Σλοβενίας και της Σλοβακικής Δημοκρατίας και των προσαρμογών των Συνθηκών επί των οποίων βασίζεται η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ 2003, L 236, σ. 257), τα πρόσωπα που δικαιούνται να ασκούν τις επαγγελματικές τους δραστηριότητες στην Πολωνία υπό την ιδιότητα του νομικού συμβούλου (Radca Prawny) ή του δικηγόρου (Adwokat) ασκούν δραστηριότητες δικηγόρου.

14 Κατά το άρθρο 21, πρώτο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου, το Δικαστήριο «επιλαμβάνεται κατόπιν προσφυγής που κατατίθεται στο γραμματέα· το έγγραφο της προσφυγής πρέπει να περιέχει το όνομα και την κατοικία του προσφεύγοντος και την ιδιότητα του υπογράφοντος [...]».

15 Κατ' εφαρμογή του άρθρου 43, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, του Κανονισμού Διαδικασίας, «το πρωτότυπο κάθε διαδικαστικού εγγράφου πρέπει να υπογράφεται από τον εκπρόσωπο ή τον δικηγόρο του διαδίκου».

16 Κατά πάγια νομολογία, από τις προπαρατεθείσες στις σκέψεις 12, 14 και 15 διατάξεις και ειδικότερα από τη χρήση του όρου «εκπροσωπούνται» στο άρθρο 19, τρίτο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου, προκύπτει ότι για να ασκήσει προσφυγή ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου ένας «διάδικος», κατά την έννοια του άρθρου αυτού πρέπει να χρησιμοποιήσει τις υπηρεσίες τρίτου προσώπου το οποίο έχει δικαίωμα παραστάσεως ενώπιον δικαστηρίου κράτους μέλους ή κράτους συμβαλλομένου στη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (ΕΟΧ) (βλ. διάταξη του Πρωτοδικείου της 19ης Νοεμβρίου 2009, T-94/07, EREF κατά Επιτροπής, μη δημοσιευθείσα στη Συλλογή, σκέψη 14, και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

17 Η απαίτηση αυτή χρησιμοποιήσεως τρίτου ανταποκρίνεται στην αντίληψη περί του ρόλου του δικηγόρου ως συμβάλλοντος στην απονομή της δικαιοσύνης και καλουμένου να παράσχει, με κάθε ανεξαρτησία και χάριν του προέχοντος συμφέροντος αυτής, τη νομική προστασία που χρειάζεται ο πελάτης. Η αντίληψη αυτή ανταποκρίνεται στην κοινή στα κράτη μέλη νομική παράδοση και απαντά επίσης στην έννομη τάξη της Ένωσης, όπως προκύπτει, ακριβώς, από το άρθρο 19 του Οργανισμού του

Δικαστηρίου (διάταξη της 19ης Νοεμβρίου 2009, EREF κατά Επιτροπής, ανωτέρω σκέψη 16, σκέψη 15).

18 Εν προκειμένω, πρέπει εκ προοιμίου να επισημανθεί ότι η μνεία του προσφεύγοντος στις υποχρεώσεις ανεξαρτησίας που απορρέουν από τους επαγγελματικούς κανόνες τους διέποντες το επάγγελμα του νομικού συμβούλου δεν είναι ικανή καθαυτή να αποδείξει ότι οι H. Gruszecka και D. Pawłowska δικαιούνταν να τον εκπροσωπήσουν ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου. Συγκεκριμένα, η έννοια της ανεξαρτησίας του δικηγόρου ορίζεται όχι μόνο με θετικό τρόπο, δηλαδή παραπέμποντας στους κανόνες επαγγελματικής δεοντολογίας, αλλά και με αρνητικό τρόπο, δηλαδή διά της ελλείψεως εργασιακής σχέσεως (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση Akzo Nobel Chemicals και Akcros Chemicals κατά Επιτροπής κ.λπ., σκέψη 10 ανωτέρω, σκέψεις 44 και 45, και διάταξη της 29ης Σεπτεμβρίου 2010, EREF κατά Επιτροπής, σκέψη 2 ανωτέρω, σκέψη 53).

19 Ακολούθως, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι ο προσφεύγων αναγνωρίζει ότι οι H. Gruszecka και D. Pawłowska συνδέονται με την ΥΗΕ με σχέση πάγιας αντιμισθίας. Επισημαίνει, συναφώς, ότι ο γενικός διευθυντής της ΥΗΕ αποφασίζει σχετικά με «την πρόσληψη, τους όρους εργασίας και την καταγγελία της εργασιακής [τους] σχέσεως».

20 Τέλος, πάντοτε κατά την άποψη του προσφεύγοντος, η ΥΗΕ έχει ως αποστολή να επικουρεί τον πρόεδρό της κατά την εκτέλεση των κατά νόμο ανατιθέμενων σε αυτόν καθηκόντων.

21 Ως εκ τούτου, ακόμη και αν υποτεθεί ότι μπορεί να γίνει σαφής διάκριση μεταξύ του προέδρου της ΥΗΕ και της ΥΗΕ και ότι δεν υπάρχει τυπικώς σχέση πάγιας αντιμισθίας μεταξύ του προσφεύγοντος και των νομικών του συμβούλων, δεν αναιρείται η διαπίστωση ότι οι απαιτούμενες από τη νομολογία προϋποθέσεις, οι προεκτεθείσες στις σκέψεις 16 κι 17, δεν πληρούνται εν προκειμένω. Συγκεκριμένα, η ύπαρξη σχέσεως εξαρτήσεως στο πλαίσιο της ΥΗΕ –ακόμη και αν πρόκειται μόνο έναντι του γενικού της διευθυντή–, δεδομένου ότι αποκλειστική λειτουργία της είναι η αρωγή του

προσφεύγοντος, συνεπάγεται μικρότερο βαθμό ανεξαρτησίας σε σχέση με το βαθμό ανεξαρτησίας του νομικού συμβούλου ή δικηγόρου που ασκεί τις δραστηριότητές του σε εξωτερικό δικηγορικό γραφείο έναντι του πελάτη του.

22 Η διαπίστωση αυτή δεν αναιρείται από την επίκληση εκ μέρους του προσφεύγοντος της πολωνικής νομοθεσίας που ρυθμίζει το επάγγελμα του νομικού συμβούλου. Όπως επισημάνθηκε στη σκέψη 18 ανωτέρω, οι κανόνες επαγγελματικής δεοντολογίας δεν επαρκούν καθαυτοί για να αποδείξουν ότι πληρούται η προϋπόθεση της ανεξαρτησίας. Επιπλέον, κατά τη νομολογία, οι διατάξεις σχετικά με την εκπροσώπηση των μη προνομιούχων διαδίκων ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου πρέπει να ερμηνεύονται, κατά το δυνατόν, κατά τρόπο αυτοτελή, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη το εθνικό δίκαιο (διάταξη της 19ης Νοεμβρίου 2009, EREF κατά Επιτροπής, σκέψη 16 ανωτέρω, σκέψη 16).

23 Εκ των ανωτέρω συνάγεται ότι η σχέση πάγιας αντιμισθίας μεταξύ των H. Gruszecka και D. Pawłowska και της ΥΗΕ δεν συμβιβάζεται με την εκπροσώπηση του προσφεύγοντος ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου.

24 Συνεπώς, δεδομένου ότι το εισαγωγικό δικόγραφο υπογράφθηκε από τις H. Gruszecka και D. Pawłowska, η παρούσα προσφυγή δεν ασκήθηκε σύμφωνα με το άρθρο 19, τρίτο και τέταρτο εδάφιο, το άρθρο 21, πρώτο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου και το άρθρο 43, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, του Κανονισμού Διαδικασίας.

25 Επομένως, η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη.

Επί των δικαστικών εξόδων

26 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι ο προσφεύγων ηττήθηκε, πρέπει να καταδικασθεί στα δικαστικά έξοδα, σύμφωνα με το αίτημα της Επιτροπής.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έβδομο τμήμα)

διατάσσει:

1) Απορρίπτει την προσφυγή ως απαράδεκτη.

2) Καταδικάζει τον Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej στα δικαστικά έξοδα.

Λουξεμβούργο, 23 Μαΐου 2011.

Ο Γραμματέας
E. Coulon

Ο Πρόεδρος
A. Dittrich